

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2016 - 2017

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΑΞΗ: Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 31/05/2017

ΧΡΟΝΟΣ: ΔΥΟ (2) ΩΡΕΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από **τέσσερα (4) μέρη**
- Να γράφετε **ΜΟΝΟ** με μπλε ή μαύρο μελάνι
- Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού
- **ΟΛΕΣ** οι απαντήσεις να δοθούν στα φύλλα εξέτασης

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (4 μονάδες)

Να απαντήσετε **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΔΥΟ (2)** ερωτήσεις.
Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με **δύο (2) μονάδες**.

A1. Να γράψετε στα φύλλα εξέτασής σας τα γράμματα της στήλης Α΄ και δίπλα από το καθένα τον αντίστοιχο αριθμό με το ορθό περιεχόμενο της στήλης Β΄.

Προσοχή: Στη στήλη Β΄ περισεύει ένα σημείο.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
α) Δράκοντας	1. Σπαρτιάτης βασιλιάς
β) Λεωνίδας	2. Αθηναίος νομοθέτης
γ) Θεμιστοκλής	3. Βασιλιάς Σαλαμίνας της Κύπρου
δ) Ονήσιλος	4. Αθηναίος στρατηγός
	5. Σπαρτιάτης ρήτορας

(μον. 4 X 0,5)

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι ορθό ή λανθασμένο, γράφοντας στα φύλλα εξέτασής σας τη λέξη «**Ορθό**» ή «**Λάθος**» δίπλα από το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- α.** Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι χρησιμοποιούσαν την ιερογλυφική γραφή.
- β.** Ο Κύλωνας κατάφερε να γίνει τύραννος στην αρχαία Αθήνα.
- γ.** Οι κίονες στον ιωνικό ρυθμό είναι βαριοί και κοντοί, χωρίς έλικες.
- δ.** Ο χαλκός εξαγόταν από τα λιμάνια της Κύπρου σε μορφή ταλάντων.

(μον. 4 X 0,5)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (6 μονάδες)

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις να απαντήσετε **ΜΟΝΟ ΣΤΙΣ ΔΥΟ (2)**.
Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με **τρεις (3) μονάδες**.

B1. Να γράψετε κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω:

- α. Κώδικας Χαμουραμπί (τι ήταν, πού ήταν χαραγμένος, σε ποιον πολιτισμό ανήκει). (μον. 1)
- β. Ταυροκαθάψια (τι ήταν, περιγραφή, σε ποιον πολιτισμό ανήκουν). (μον. 1)
- γ. Μάχη Μαραθώνα (αντίπαλοι, αρχηγοί, αποτέλεσμα, σημασία). (μον. 1)

B2.

α. Να αναφέρετε τρεις (3) πολιτειακούς θεσμούς που λειτουργούσαν στην αρχαία Σπάρτη καθώς και μία (1) αρμοδιότητα για κάθε θεσμό. (μον. 3)

B3.

- α. Να γράψετε δύο (2) οικονομικά και ένα (1) πολιτικό αίτιο του β' ελληνικού αποικισμού. (μον. 1,5)
- β. Να αναφέρετε ποια περιοχή ονομάστηκε Μεγάλη Ελλάδα και γιατί; (μον. 0,5)
- γ. Να γράψετε και να εξηγήσετε δύο (2) συνέπειες του β' ελληνικού αποικισμού. (μον. 1)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (6 μονάδες)

Από τις τρεις (3) ερωτήσεις να απαντήσετε **ΜΟΝΟ ΣΤΙΣ ΔΥΟ (2)**. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με **τρεις (3) μονάδες**.

Προσοχή: Να απαντήσετε σε όλα τα μέρη των ερωτήσεων που θα επιλέξετε.
Δεν επιτρέπεται μερική ή ολική αντιγραφή αποσπασμάτων από τις πηγές.

Γ1. Αφού διαβάσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Η οικονομία της Αιγύπτου βασιζόταν στη γεωργία. Ο Νείλος πλημμύριζε κάθε χρόνο και συνήθως μεταξύ Αυγούστου και Οκτωβρίου το νερό κάλυπτε τα πάντα. Στο τέλος Οκτωβρίου τα νερά τραβιόνταν και μέσα στον Νοέμβριο άρχιζε το όργωμα. Αμέσως ακολουθούσε η σπορά και το Μάρτιο γινόταν η συγκομιδή των καρπών. Η μεταφορά προϊόντων και ανθρώπων γινόταν με βάρκες που αρμένιζαν στον Νείλο.»

Δημήτρης Λοΐζος, *Η Αρχαία Ελλάδα και οι Ανατολικοί Λαοί*, Αθήνα 2001-2003

- α. Με βάση την παραπάνω πηγή, αλλά και τις ιστορικές σας γνώσεις, να γράψετε και να εξηγήσετε τρεις (3) λόγους για τους οποίους ο Νείλος θεωρήθηκε πηγή ζωής για την αρχαία Αίγυπτο. (μον. 3)

Γ2. Αφού διαβάσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Εξαιτίας αυτών ο λαός τον εμπιστεύτηκε. Μετά, ως επικεφαλής του λαού, τον τέταρτο χρόνο απ' την ανατροπή των τυράννων, διαίρεσε αδιακρίτως όλους τους πολίτες σε δέκα φυλές αντί για τις παλιότερες τέσσερις, θέλοντας έτσι να τους αναμείξει για να μπορούν περισσότεροι να έχουν μερίδιο στη διακυβέρνηση του κράτους. Απ' αυτό προήρθε η φράση: «δεν πρέπει να διακρίνουν τις φυλές», που λέγεται σε όσους θέλουν να εξετάσουν την καταγωγή ενός ανθρώπου. Κατόπιν θέσπισε βουλή πεντακοσίων, αντί τετρακοσίων ατόμων, πενήντα από κάθε φυλή. [...] Όρισε με κλήρο τρεις δήμους να σχηματίζουν μια φυλή, έτσι ώστε κάθε φυλή να βρίσκεται σε όλα τα σημεία της χώρας. Έκανε όσους κατοικούσαν σε κάθε δήμο συνδημότες, ώστε να μη χρησιμοποιείται το πατρικό όνομα για να ελέγχεται ποιοι ήταν αυτοί που είχαν γίνει πρόσφατα πολίτες, και από τότε παίρνουν τα ονόματά τους οι Αθηναίοι από τους δήμους.

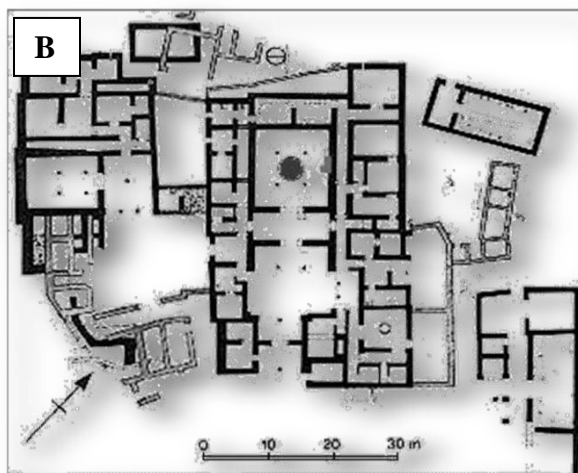
Αριστοτέλης, *Αθηναίων Πολιτεία* 21.1-6 (διασκευή)

α. Σε ποιον Αθηναίο πολιτικό αναφέρεται η πιο πάνω πηγή; (μον. 0, 5)

β. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε δύο (2) μέτρα που πήρε, σύμφωνα με την πιο πάνω πηγή. (μον. 1, 5)

γ. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε ένα (1) μέτρο που θέσπισε ο πιο πάνω πολιτικός, με το οποίο θεμελιώνεται η δημοκρατία και δεν αναφέρεται στην πηγή. (μον. 1)

Γ3. Αφού μελετήσετε προσεκτικά τις πιο κάτω εικόνες και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

α. Ποιο οικοδόμημα αναπαρίσταται σε κάθε εικόνα και σε ποιον πολιτισμό ανήκει; (μον. 1)

β. Αφού συγκρίνετε το αρχιτεκτονικό σχέδιο των δύο οικοδομημάτων, να εντοπίσετε και να γράψετε δύο σημαντικές (2) διαφορές τους. (μον. 2)

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ (4 μονάδες)

Από τις **τρεις (3)** ερωτήσεις να απαντήσετε **ΜΟΝΟ ΣΤΙΣ ΔΥΟ (2)**. Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με **δύο (2)** μονάδες.

Προσοχή: Να απαντήσετε σε όλα τα μέρη των ερωτήσεων που θα επιλέξετε.

Δεν επιτρέπεται μερική ή ολική αντιγραφή αποσπασμάτων από τις πηγές.

Δ1. Αφού διαβάσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Ούτε στη Χοιροκοιτία ούτε σε άλλον νεολιθικό οικισμό της Ακεραμικής περιόδου που έχουν ανασκαφεί βρέθηκε τόπος λατρείας. Επομένως, τα ταφικά έθιμα, σε συνδυασμό με τις τοιχογραφίες και τα ειδώλια αποτελούν τα μοναδικά τεκμήρια που μπορεί να μας δώσουν πληροφορίες για τον πνευματικό κόσμο και τις βαθύτερες ανησυχίες των ανθρώπων της κυπριακής νεολιθικής φάσης.

Alain Le Brun, *Νεολιθική Χοιροκοιτία*, Εκδ. Πολιτιστικού Ιδρύματος Τραπέζης Κύπρου, Λευκωσία 1996, σ. 27 (διασκευή)

α. Να αναφέρετε δύο (2) αρχαιολογικά ευρήματα από τα οποία μπορούμε να αντλήσουμε πληροφορίες για τον πνευματικό κόσμο των ανθρώπων της κυπριακής νεολιθικής περιόδου, σύμφωνα με την πιο πάνω πηγή. **(μον. 0, 5)**

β. Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να περιγράψετε δύο (2) ταφικά έθιμα των κατοίκων της νεολιθικής Κύπρου και να γράψετε δύο (2) συμπεράσματα στα οποία μας οδηγούν τα συγκεκριμένα ταφικά έθιμα. **(μον. 1, 5)**

Δ2. Αφού διαβάσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Μετά το τέλος των περσικών πολέμων οι Έλληνες επηρεασμένοι από το εθνικό αίσθημα για την απελευθέρωση των υπόδουλων αδερφών, αλλά και για στρατηγικούς λόγους ανέλαβαν σειρά από αγώνες για την απελευθέρωση της Κύπρου. Ήταν φανερό πως μια ελληνική ναυτική βάση στην Κύπρο θα χτυπούσε τα επεκτατικά σχέδια των Περσών και θα αποτελούσε προγεφύρωμα για την προστασία του Αιγαίου. [...] Έτσι βλέπουμε τον ελληνικό στρατό να μάχεται για την απελευθέρωση της Κύπρου το 450 π.Χ.

Βάσος Καραγιώργης, *Αρχαία Κύπρος*, Αθήνα 1978, σ. 100-103

α. Να εξηγήσετε για ποιους δύο (2) λόγους οι Έλληνες ανέλαβαν σειρά από αγώνες για την απελευθέρωση της Κύπρου, σύμφωνα με την πιο πάνω πηγή. **(μον. 1)**

β. Να γράψετε για ποιον λέχθηκε η φράση «και νεκρός ενίκα» και να εξηγήσετε γιατί. **(μον. 1)**

Δ3. Αφού διαβάσετε το πιο κάτω παράθεμα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Όταν ο Ευαγόρας Α΄ απέτυχε να συνενώσει τα κυπριακά βασίλεια κάτω από τη δική του εξουσία, για να αναλάβουν από κοινού αγώνα εναντίον των Περσών, αποφάσισε να επιβληθεί στο νησί ενισχύοντας την οικονομική κατάσταση της πόλης του Σαλαμίνας. Πρώτος από όλους τους Κύπριους βασιλείς έκοψε χρυσά νομίσματα, που μέχρι τότε ήταν προνόμιο του Μεγάλου Βασιλέως των Περσών, στα οποία χρησιμοποίησε για πρώτη φορά το ελληνικό αλφάβητο, προσαρμόζοντας το νομισματικό σύστημα με το ελληνικό. Υπάρχει η άποψη ότι πληρώνοντας με χρυσά, και όχι με αργυρά νομίσματα, θα προσέλκυε περισσότερους μισθοφόρους στο στρατό του, πράγμα που φαίνεται ότι το πέτυχε.

<http://195.14.87/directory/view-topic.rx?tid=701174>

α. Ποιο ήταν το πολιτικό ιδεώδες του Ευαγόρα σύμφωνα με την πιο πάνω πηγή; **(μον. 0, 5)**

β. Να αναφέρετε δύο (2) τομείς της εσωτερικής πολιτικής του Ευαγόρα και να γράψετε ένα (1) μέτρο που πήρε για τον κάθε τομέα. **(μον.1,5)**

Η Διευθύντρια

Δρ Μαρία Γεωργίου